

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název projektu: Podpora výuky v technických oborech

Registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.5.00/34.0458

Název šablony: V/2 – Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji odborných kompetencí žáků středních škol

Název školy: SOŠ NET OFFICE Orlová, spol. s r.o.

Vypracoval/a: Mgr. Alena Sovová

24. XHTML, seznamy II

Teorie:

Položky neuspořádaného seznamu jsou automaticky označeny plným kolečkem a položky uspořádaného seznamu jsou označeny arabskými číslicemi. Toto nastavení je možné změnit pomocí vlastnosti CSS **list – style – type**. Mezi další vlastnosti pro úpravu seznamů patří například: **list- style- image, list -style –position, padding, margin, ...**

list – style – type

Vlastnost určuje **typ odrážek**. Vlastnost je dědičná. Hodnotou pro neuspořádaný seznam může být:

- **disc** - odrážka má tvar plného kolečka, nastavena jako výchozí
- **circle** – prázdné kolečko
- **square** – čtvereček
- **none** – bez odrážky

```
ul {list-style- type: square;}
```

Pro uspořádaný seznam pak hodnotou může být:

- **decimal** - arabská číslice, nastavena jako výchozí
- **lower- roman** – malá římská číslice
- **upper- roman** – velká římská číslice
- **lower– alpha** – malé písmeno
- **upper– alpha** – velké písmeno
- **none** – bez označení

```
ol {list-style- type: upper-alpha;}
```

list – style – image

Vlastnost umožňuje místo odrážky vložit obrázek. Vlastnost je dědičná. Hodnotou je URL adresa obrázku. Při vkládání obrázku jako odrážky je nutné nastavit levý okraj seznamu.

```
ul {list-style- image: img/odrazka.gif;}
```

Při použití vlastních obrázků se často projevují potíže s vertikálním zarovnáním odrážky – ne vždy je zarovnána na střed. Tady je pak vhodnějším řešením zrušení odrážek a umístění obrázku odrážky na pozadí prvku li:

```
ul {  
list-style-type: none;}  
li {  
background: url(„obr.gif“) no-repeat 0 50%;  
padding-left:15px;}
```

list – style – position

Vlastnost umožňuje nastavit **polohu odrážky** vůči prvku, v němž se vyskytuje. Vlastnost je dědičná. Hodnotou může být:

- **outside** - odrážka je vně položky, nastavena jako výchozí
- **inside** – odrážka je uvnitř položky

```
ul {list-style- type: square; list – style – position: inside;}
```

*U obou seznamů je možné navíc používat sdruženou vlastnost CSS **list-style**, ve které jsou zahrnuta veškerá nastavení.*

Okraje seznamů

Protože prohlížeče přiřazují seznamům různé okraje (IE přiřazuje levý vnější okraj, Firefox a jiné levý vnitřní okraj), je vhodné okraj nastavit stejně pro všechny prohlížeče. Využijeme vlastnosti **margin** pro nastavení vnějšího okraje a **padding** pro nastavení vnitřního okraje. Například:

```
ul {                                ol {  
margin: 0 0 0 15px;                margin: 0 0 0 20px;  
padding:0;}                        padding:0;}
```

Vlastní označování položek seznamů

Vlastní položku seznamu můžeme vytvořit použitím vlastnosti **list-style-image**. Další možnost představuje pseudoprvek **before**, kterým do (X)HTML dokumentu vložíme nějaký obsah.

```
ul {  
margin: 0 0 0 15px;  
padding: 0;  
list-style: none;  
}  
ul li: before{  
content:">>";  
}
```

Cvičení:

Napište postup přípravy pokrmu, který máte rádi. Jednotlivé kroky postupu zapište jako seznam. V grafickém editoru vytvořte obrázek (velikost 15 x 15 pixelů) a použijte jej místo odrážek nebo čísel. Recept s postupem zajímavě upravte a přitom využijte vlastnosti CSS pro formátování seznamů. Vámi vytvořenou stránku uložte do složky **seznamy** pod názvem **seznamy_2_cv1.html**.

Předloha

POZOR! Konce řádků neodpovídají skutečnosti, okno prohlížeče bylo zmenšeno!

UTOPENCI

Ingredience:

asi 15 vnitřů, mrkev, petržel, hařčice, 4 babkové listy, 10 kuliček navého kaření, hrstka kuličkového pepře (asi tak 40 kuliček), 2 nebo více nakrájených feferanek, 4 sterilované okurky, 8 straužků česneku, ocet, Dekka, 6 středně velkých cibulí, acet.

Postup:

- ☞ Vuitřty sloupneme a z jedné strany do 2/3 nařízneme. Řez vytřeme hořčicí a vložíme plátek sterilované okurky, na druhé straně uděláme několik krátkých a méně hlubokých řezů. Do nich vložíme jede až dva plátky česneku. Řezy s náplní vždy zamáčkneme.
- ☞ Mrkev a petržel nastrouháme, cibuli pokrájíme na plátky a rozebereme na kolečka.
- ☞ Do sklenice dáme vrstvu zeleniny, vrstvu vuitřtů, cibule a koření a stále pokračujeme v nakládání, až je sklenice plná. Poslední vrstvu tvoří cibule.
- ☞ Do vychladlého nálevu z Dekka přilijem ještě 1 - 1,5 dl octa, promícháme a zalijeme naložené vuitřty. Zbytek nálevu schováme na příště. Zbylé plátky česneku přidáme do nádoby k vuitřtům.
- ☞ Necháme 7 - 10 dní v chladu (dole v ledničce, lehce přikryté alobalem). Pokud se lák vsákne, doléváme ze zbylého. jako přílohu podáváme rohlík, čerstvý chléb.

Dobrou chuť!

Zdroje:

DOMES, Martin. *333 tipů a triků pro CSS*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2009, 272 s. ISBN 978-80-251-2360-7.s. 83 – 85.

24. XHTML, seznamy II – ŘEŠENÍ

Zdrojový kód (X)HTML dokumentu:

```
<h1>Utopenci</h1>
<p class="podnadpis">Ingredience:</p>
<p class="suroviny">
  asi 15 vuřtů, mrkev, petržel, hořčice, 4 bobkové listy, 10 kuliček nového
  koření, hrstka kuličkového pepře (asi tak 40 kuliček), 2 nebo více nakrájených
  feferonek, 4 sterilované okurky, 8 stroužků česneku, ocet, Deko, 6 středně
  velkých cibulí, ocet.
</p>
<p class="podnadpis">Postup:</p>
<ol>
  <li>
    Vuřty sloupneme a z jedné strany do 2/3 nařizneme. Řez vytřeme hořčicí a
    vložíme plátek sterilované okurky. na druhé straně uděláme několik krátkých a
    méně hlubokých řezů. Do nich vložíme jede až dva plátky česneku. Řezy s náplní
    vždy zamáčkneme.
  </li>
  <li>
    Mrkev a petržel nastrouháme, cibuli pokrájíme na plátky a rozebereme na
    kolečka.
  </li>
  <li>
    Do sklenice dáme vrstvu zeleniny, vrstvu vuřtů, cibule a koření a stále
    pokračujeme v nakládání, až je sklenice plná. Poslední vrstvu tvoří cibule.
  </li>
  <li>
    Do vychladlého nálevu z Deko přilijem ještě 1 - 1,5 dl octa, promícháme a
    zalijeme naložené vuřty. Zbytek nálevu schováme na příště. Zbylé plátky česneku
    přidáme do nádoby k vuřtům.
  </li>
  <li>
    Necháme 7 - 10 dní v chladu (dole v ledničce, lehce přikryté alobalem).
    Pokud se lák vsákne, doléváme ze zbylého. jako přílohu podáváme rohlík, čerstvý
    chléb.
  </li>
</ol>
<p class="podnadpis"> Dobrou chuť!</p>
```

Zdrojový kód šablony CSS:

```
body {
  color:saddlebrown;
  font-size: small;
  font-family:Comic Sans MS,fantasy;
}
h1{
  color: steelblue;
  font-size:2em;
  letter-spacing: 2px;
  text-align:center;
  text-transform: uppercase;
}
p.podnadpis{
  color:steelblue;
  font-weight:bold;
  letter-spacing: 2px;
  text-decoration: underline;
}
p.suroviny{
  font-style: italic;
}
ol{
  list-style-type: none;
}
ol li{
  background: url(odrazka3.gif) left center no-repeat;
  padding:0 0 0 20px;
}
```

24. XHTML, seznamy II – METODICKÝ LIST

Zpracoval: Mgr. Alena Sovová

Cílová skupina: žák SŠ

Rok vytvoření: 2012

Anotace a cíl: Použití vlastností CSS pro formátování neuspořádaného a uspořádaného seznamu.

Předpokládaný přínos (výstup): Žák prakticky používá vlastnosti CSS k formátování seznamů. V grafickém editoru vytvoří obrázek vhodných rozměrů a uloží ve vhodném formátu. Provede náhradu odrážky (číslování) tímto obrázkem. Prakticky řeší nastavení okrajů seznamu v souvislosti se zvolenou metodou vložení obrázku.

Pomůcky (*pokud byly využity při výuce a byly hrazeny z projektu*):

Předpokládaný čas: 45 minut

Postup: Teoretický základ představuje stručné shrnutí učiva, zadání v pracovním listu je určeno k jeho procvičení. Žáci samostatně zpracují cvičení podle zadání. Kontrolují správnost kódu validátorem.

Souhlasím se zveřejněním mého příspěvku v knižní či elektronické podobě, jako metodického materiálu.

.....
podpis vyučujícího